

Súd: Mestský súd Bratislava IV
Spisová značka: B3-23C/25/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1320205942
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladislav Birás, PhD.
ECLI: ECLI:SK:MSBA4:2024:1320205942.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Bratislava IV sudcom JUDr. Vladislavom Birásom, PhD., v spore žalobcu: Q. Q., narodený 2. mája XXXX, trvalým pobytom v I., X. XXXX/X, zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Ivana Remšíkova, s.r.o., so sídlom v Pezinku, Holubyho 35, IČO: 50 750 810, proti žalovanej: K. Q. N., rod. D., narodená XX. novembra XXXX, trvalým pobytom v I., X. XXXX/X, o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, takto

rozhodol:

- I. Bezpodielové spoluvlastníctvo manželov žalobcu a žalovanej v y p o r i a d a v a tak, že
- (i) do výlučného vlastníctva žalovanej p r i k a z u j e
- byt č. XX nachádzajúci sa na 2. poschodí bytového domu so súpisným číslom XXXX na X. ulici X v I., postaveného na pozemku parcely registra „C“ č. XXXX/XX - zastavaná plocha a nádvorie vo výmere 191 m², pozemku parcely registra „C“ č. XXXX/XX - zastavaná plocha a nádvorie vo výmere 198 m² a pozemku parcely registra „C“ č. XXXX/XX - zastavaná plocha a nádvorie vo výmere 195 m², spolu so spoluvlastníckym podielom na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu vo veľkosti 6452/155706, nachádzajúci sa v katastrálnom území I., obec I., okres I., zapísaný na liste vlastníctva č. XXXX vedenom Okresným úradom I., katastrálnym odborom, v hodnote 120 000 eur,
 - zariadenie tohto bytu č. XX na X. ulici X v I.,
 - motorové vozidlo zn. N. XXX so zelenou metalízou, rok výroky 2000, EČV: SC XXX CG, VIN: C
- (ii) žalovaná p r e b e r á
- dlh z hypotekárneho úveru č. XXXXXXXXXXXX poskytnutého Slovenskou sporiteľňou, a.s., so sídlom v Bratislave, Tomášikova 48, IČO: 00 151 653, vo výške 35 717,33 eur,
 - dlh zo spotrebného úveru č. XXXXXXXXXXXX poskytnutého Slovenskou sporiteľňou, a.s., so sídlom v Bratislave, Tomášikova 48, IČO: 00 151 653, vo výške 15 306,25 eur,
- s tým, že
- (iii) žalovaná je p o v i n á zaplatiť žalobcovi na vyrovnanie jeho podielu sumu 30 250,95 eur do 60 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobca má proti žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou podanou Okresnému súdu Bratislava III 19. mája 2020 (ktorého nástupníckym súdom je od 1. júna 2023 Mestský súd Bratislava IV) domáhal, aby súd vyporiadal jeho bezpodielového spoluvlastníctvo, ktoré má so svojou bývalou manželkou - žalovanou.

1.1. Vo svojej žalobe, ďalších písomných podaniach a ústnych vyjadreniach uviedol, že so žalovanou boli manželia odo dňa uzavretia manželstva 19. októbra 2013 do 3. júla 2019, kedy nadobudol právoplatnosť rozsudok Okresného súdu Bratislava III z 21. júna 2019 č. k. 24Pc/17/2018-27 o rozvode ich manželstva a kedy zároveň zaniklo ich bezpodielové spoluvlastníctvo manželov.

1.2. Podľa tvrdení žalobcu masu ich bezpodielového spoluvlastníctva tvorí

(a) byt č. XX nachádzajúci sa v bytovom dome so súpisným č. XXXX na X. ulici X v I. spolu s príslušným spoluvlastníckym podielom na spoločných častiach a zariadeniach bytového domu, zapísaný na liste vlastníctva č. XXXX pre katastrálne územie I., ktorý nadobudli za trvania ich manželstva kúpnu zmluvou z 9. februára 2015 za kúpnu cenu 65 000 eur, na základe ktorej bol vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností v ich prospech povolený rozhodnutím Okresného úradu Senec, katastrálneho odboru z 19. marca 2015; všeobecná trhová hodnota týchto nehnuteľností ku dňu podania žaloby predstavovala sumu 90 000 eur a následne ju aktualizoval k 30. novembru 2023 v sume 120 000 eur,

(b) osobné motorové vozidlo N. XXX, EČV: SC XXX CG, nadobudnuté na základe kúpnej zmluvy zo 14. novembra 2014 za kúpnu cenu 2 000 eur, ktorého aktuálna odhadovaná trhová cena je 700 eur, a

(c) zariadenie bytu č. XX na X. ulici X v I. s odhadovanou trhovou hodnotou 875 eur.

1.3. Zároveň navrhol vyporiadať aj spoločný záväzok z hypotekárneho úveru č. XXXXXXXXXXXX a splátkového úveru č. XXXXXXXXXXXX poskytnutých Slovenskou sporiteľňou, a.s., a to vo výške nesplateného zostatku ku dňu rozvodu manželstva 59 498,10 eur. Takisto žiadal o vyporiadanie pasíva z povinného zákonného poistenia motorového vozidla N. XXX v sume 135 eur, ktoré sám v celosti uhradil 15. októbra 2018 a z ktorého žiada o uhradenie jednej polovice v sume 65 eur; na pojednávaní konanom 4. decembra 2023 však od tejto požiadavky upustil.

1.4. Žalobca sa zo spoločnej domácnosti zo spoločného bytu č. XX na X. ulici X v I. odsťahoval v júli 2018 a následne ho už vôbec neužíval. Nároky žalovanej na úhradu polovice nákladov spojených s užívaním tohto bytu považoval za nedôvodné, keďže tieto boli počas trvania manželstva uhradené zo spoločných prostriedkov patriacich do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, a preto ich vyporiadanie medzi manželmi neprichádza do úvahy. Po zániku manželstva predmetný byt užívala výlučne už len žalovaná, preto mu nie je zrejмый dôvod, pre ktorý by sa aj on mal na týchto platbách za uvedené služby podieľať. Ochotný sa je podieľať len na úhradách spojených s bytom samotným, a to mesačných preddavkových platbách do fondu prevádzky, údržby a opráv, koncesionárskych poplatkoch a daniach z nehnuteľnosti.

1.5. Na základe uvedeného navrhol, aby súd vyporiadal bezpodielové spoluvlastníctvo strán sporu tak, že predmetný byt spolu s jeho zariadením a motorovým vozidlom, všetky v súčasnosti užívané výlučne žalovanou, prikáže do výlučného vlastníctva žalovanej, ktorá zároveň preberie záväzky z uvedeného hypotekárneho a splátkového úveru a na vyrovnanie podielu žalobcu zaplatí sumu 16 890,95 eur. Túto sumu neskôr na pojednávaní konanom 4. decembra 2023 aktualizoval na 30 000 eur s tým, že protihodnotu za zariadenie predmetného bytu a motorové vozidlo ani úhradu polovice zaplatteného poistného nežiada.

2.1. Žalovaná vo vyjadrení k žalobe, ďalších svojich písomných podaniach a ústnych vyjadreniach potvrdila, že do masy bezpodielového spoluvlastníctva sporových strán patria predmetný byt spolu s jeho zariadením, ako aj motorové vozidlo so zimnými a letnými pneumatikami v zostatkovej hodnote 800 eur, ktoré všetky aktuálne sama (bez žalobcu) užíva a ktoré navrhla prikázať do jej výlučného vlastníctva. Žalovaná na pojednávaní konanom 4. decembra 2023 tiež potvrdila aktuálnu trhovú hodnotu predmetného bytu v sume 120 000 eur, avšak pri vyporiadaní navrhla vychádzať z hodnoty uvádzanej žalobcom v žalobe 90 000 eur.

2.2. Ďalej žalovaná takisto potvrdila, že počas manželstva im bol poskytnutý hypotekárny a splátkový úver. Ku dňu vyhlásenia dokazovania za skončené uznesením súdu zo 4. decembra 2023 bol nesplatený zostatok na hypotekárnom úvere vo výške 35 717,33 eur a na splátkovom úvere 15 306,25 eur. Navrhla, aby povinnosť zaplatiť tieto zostatky z uvedených úverov bola uložená jej s tým, aby sa zohľadnila skutočnosť, že od zániku bezpodielového vlastníctva až doposiaľ sa na splátkach týchto spoločných úverov podieľala výlučne sama svojimi vlastnými finančnými prostriedkami.

2.3. Žalovaná žiadala pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov od výslednej sumy na vyrovnanie podielu žalobcu odpočítať dlh za vedenie domácnosti, a to platby za elektrinu, internet, plyn, rozhlas a nájomné v polovičnej sume 726,89 eur, mesačné preddavkové platby za služby spojené s užívaním bytu v polovičnej sume 499,45 eur, platbu za poplatok za komunálny odpad a daň z nehnuteľností v polovičnej sume 71,55 eur a doplatok do sumy životného minima vo výške 96,98 eur, keďže po úhrade všetkých týchto platieb jej zostala suma nižšia než ustanovená suma životného minima.

2.4. Tieto položky aktualizovala vo svojom ostatnom podaní zo 4. decembra 2023: dlh za vedenie domácnosti zahŕňajúci „nájomné bytové družstvo, splátky za úvery, internet a televízne služby, elektrické energie, plyn a koncesionárske poplatky“ za obdobie od septembra 2018 do júna 2019 v sume 2 275 eur, „životné minimum za mesiace júl až september 2018“ v sume 96,98 eur, „fond opráv, poistenie, osvetlenie a služby za spoločné priestory“ v sume 280,46 eur, „dane a smeti“ v sume 191,28 eur, „koncesionárske poplatky“ v sume 111,36 eur a „hypotekárny a spotrebný úver“ v sume 7 608,30 eur; t. j. v súhrne 5 157,57 eur. Zároveň žiadala zohľadniť aj dar od svojich rodičov v sume 2 000 eur. Od nároku za starostlivosť a

zveľadenie domácnosti v sume 500 eur a výdavkov spojených s prevádzkou predmetného motorového vozidla napokon upustila.

2.5. Na základe uvedeného navrhla, aby súd vyporiadal bezpodielové spoluvlastníctvo strán sporu tak, že predmetný byt spolu s jeho zariadením a motorovým vozidlom prikáže do jej výlučného vlastníctva, záväzky z uvedených úverov preberie žalovaná a na vyrovnanie podielu žalobcu zaplatí tomu zodpovedajúcu sumu vo výške 12 395,41 eur. Túto sumu neskôr v podaní zo 4. decembra 2023 aktualizovala na 3 157,57 eur a ústne na pojednávaní konanom 4. decembra 2023 ju upravila na 10 000 eur.

3. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa so všetkými listinnými dôkazmi predloženými stranami na podopretie svojich tvrdení, a to

- rozsudkom Okresného súdu Bratislava III z 21. júna 2019 č. k. 24Pc/17/2018-27 s vyznačenou doložkou právoplatnosti k 3. júlu 2019;

- kúpnu zmluvou uzavretou medzi predávajúcimi S. a U. S. a oboma sporovými stranami ako kupujúcimi z 9. februára 2015, na základe ktorej bolo prevedené vlastnícke právo k bytu č. XX na X. ulici X v I. spolu s príslušným spoluvlastníckym podielom na spoločných častiach a zariadeniach bytového domu a na zastavanom pozemku do bezpodielového spoluvlastníctva sporových strán za kúpnu cenu 65 000 eur; rozhodnutím Okresného úradu Senec, katastrálneho odboru z 19. marca 2015 č. V-1218/2015 o povolení vkladu vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam do katastra nehnuteľností v prospech oboch sporových strán; inzerátmi ponúkajúcimi predaj obdobných bytov v Senci, ktoré boli zverejnené na realitnom portáli areality.sk;

- odborným odhadom realitnej kancelárie RK Quality SC, s. r. o., z 30. novembra 2023, z ktorého vyplýva, že aktuálna všeobecná trhová hodnota predmetného bytu je 120 000 eur;

- kúpnu zmluvou uzavretou medzi predávajúcim U. D. a žalovanou ako kupujúcou 14. novembra 2014, na základe ktorej bolo prevedené vlastnícke právo k motorovému vozidlu N. XXX s EČV: SC XXX CG v prospech žalovanej za kúpnu cenu 2 000 eur; protokolom o odovzdaní a prevzatí tohto motorového vozidla žalovanou, ktorý bol spísaný žalobcom a žalovanou 7. mája 2019; poštovým poukazom o úhrade poisťného za povinné zákonné poistenie zodpovednosti za škodu vzťahujúce sa k uvedenému motorovému vozidlu v sume 130,25 eur;

- zmluvou o hypotekárnom úvere č. XXXXXXXXXXXX a splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX uzavretou medzi Slovenskou sporiteľňou, a.s., ako veriteľom a oboma sporovými stranami ako spoludlžníkmi, na základe ktorej im bol poskytnutý hypotekárny úver vo výške 45 430 eur a splátkový úver 19 470 eur; potvrdením Slovenskej sporiteľne, a.s. o výške zostatku hypotekárneho úveru v sume 41 649,46 eur a zostatku splátkového úveru v sume 17 848,64 eur ku dňu rozvodu manželstva sporových strán 3. júla 2019;

- sumárom zostatkov týchto úverov vytlačeným z užívateľského konta internet bankingu žalovanej v Slovenskej sporiteľni, a.s., podľa ktorého ku dňu 4. decembra 2023 zostáva uhradiť hypotekárny úver v sume 35 717,33 eur a splátkový úver v sume 15 306,25 eur;

- návrhmi žalobcu na uzavretie dohody o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva sporových strán z 13. februára 2020, 6. marca 2020 a 2. apríla 2020 a zamietavými stanoviskami žalovanej z 21. februára 2020 a 23. marca 2020 a protinávrhom dohody z 15. apríla 2020; odpoveďou žalobcu z 5. mája 2020 na žalovanej protinávrh dohody o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov z 15. apríla 2020 a odpoveďou žalovanej zo 14. mája 2020;

- výzvou žalovanej z 26. septembra 2018 adresovanej žalobcovi na podieľaní sa na chode spoločnej domácnosti;

- pokladničnými blokmi a faktúrami za úhradu jednotlivých materiálov, tovarov alebo služieb, platobnými poukazmi na úhradu tzv. koncesionárskych poplatkov a poistenie, rozhodnutiami o vyrobení miestneho poplatku za komunálny odpad a dokladmi o jeho zaplatení, vyúčtovaním nákladov za služby spojené s užívaním bytu a ďalšími dokladmi založenými v spise na č. I. 74a a 137; ako aj ostatným obsahom spisu.

4.1. Podľa § 143 Občianskeho zákonníka v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov je všetko, čo môže byť predmetom vlastníctva a čo nadobudol niektorý z manželov za trvania manželstva, s výnimkou vecí získaných dedičstvom alebo darom, ako aj vecí, ktoré podľa svojej povahy slúžia osobnej potrebe alebo výkonu povolania len jedného z manželov, a vecí vydaných v rámci predpisov o reštitúcii majetku jednému z manželov, ktorý mal vydanú vec vo vlastníctve pred uzavretím manželstva alebo ktorému bola vec vydaná ako právnenému nástupcovi pôvodného vlastníka.

4.2. Podľa § 148 ods. 1 Občianskeho zákonníka zánikom manželstva zanikne i bezpodielové spoluvlastníctvo manželov.

4.3. Podľa § 149 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak zanikne bezpodielové spoluvlastníctvo, vykoná sa vyporiadanie podľa zásad uvedených v § 150.

4.4. Podľa § 149 ods. 3 Občianskeho zákonníka ak sa vyporiadanie nevykoná dohodou, vykoná ho na návrh niektorého z manželov súd.

4.5. Podľa § 150 Občianskeho zákonníka pri vyporiadaní sa vychádza z toho, že podiely oboch manželov sú rovnaké. Každý z manželov je oprávnený požadovať, aby sa mu uhradilo, čo zo svojho vynaložil na spoločný majetok, a je povinný nahradiť, čo sa zo spoločného majetku vynaložilo na jeho ostatný majetok. Ďalej sa prihliadne predovšetkým na potreby maloletých detí, na to, ako sa každý z manželov staral o rodinu, a na to, ako sa zaslúžil o nadobudnutie a udržanie spoločných vecí. Pri určení miery pričinenia treba vziať tiež zreteľ na starostlivosť o deti a na obstarávanie spoločnej domácnosti.

5.1 Z vykonaného dokazovania súd zistil, že sporové strany uzavreli manželstvo 19. októbra 2013, ktoré je zapísané v knihe manželstiev matričného úradu Pezinok vo zväzku 25, ročník XXXX, strana XXX, poradové číslo XXX.

5.2. Manželstvo sporových strán bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Bratislava III z 21. júna 2019 č. k. 24Pc/17/2018-27, ktorý nadobudol právoplatnosť 3. júla 2019.

5.3. Spolu so zánikom manželstva sporových strán ku dňu nadobudnutia právoplatnosti rozsudku o rozvode ich manželstva 3. júla 2019 zaniklo aj ich bezpodielové spoluvlastníctvo. Keďže k vyporiadaniu tohto ich bezpodielového spoluvlastníctva nedošlo dohodou medzi sporovými stranami, preto jeho vyporiadanie na návrh žalobcu, ktorý bol podaný súdu v zákonom predpokladanej trojročnej lehote od jeho zániku (19. mája 2020), vykoná podľa § 149 ods. 3 Občianskeho zákonníka súd v tomto civilnom sporovom konaní, a to podľa zásad uvedených v § 150 Občianskeho zákonníka.

6. Medzi stranami nebolo sporné, že počas trvania ich manželstva na základe kúpnej zmluvy z 9. februára 2015 nadobudli do svojho bezpodielového spoluvlastníctva byt č. XX nachádzajúci sa na 2. poschodí bytového domu so súpisným číslom XXXX na X. ulici X v I., postaveného na pozemku parcely registra „C“ č. XXXX/XX - zastavaná plocha a nádvorie vo výmere 191 m², pozemku parcely registra „C“ č. XXXX/XX - zastavaná plocha a nádvorie vo výmere 198 m² a pozemku parcely registra „C“ č. XXXX/XX - zastavaná plocha a nádvorie vo výmere 195 m², spolu so spoluvlastníckym podielom na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu vo veľkosti 6452/155706, nachádzajúci sa v katastrálnom území I., obec I., okres I., zapísaný na liste vlastníctva č. XXXX vedenom Okresným úradom I., katastrálnym odborom.

6.1. Vklad (spolu)vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností im bol povolený rozhodnutím Okresného úradu Senec, katastrálneho odboru z 19. marca 2015 č. V-1218/2015.

6.2. Medzi sporovými stranami tiež nebola sporná všeobecná trhovú hodnotu tejto nehnuteľnosti, a to ani ku dňu podania žaloby na súde 19. mája 2020 v sume 90 000 eur a ani ku dňu rozhodnutia súdu v sume 120 000 eur.

7. Žalovaná vo vzťahu k ustáleniu všeobecnej trhovej hodnoty predmetného bytu rozhodnej pre vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva navrhla, aby súd vychádzal z hodnoty ku dňu podania žaloby na súde, ktorú žalobca uviedol v sume 90 000 eur.

7.1. Právna otázka, či pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov vychádza zo všeobecnej trhovej hodnoty nehnuteľnosti tvrdenej na začiatku konania (resp. z hodnoty ku dňu zániku manželstva sporových strán a ich bezpodielového spoluvlastníctva manželov), alebo z hodnoty ku dňu vyhlásenia meritórneho rozhodnutia, je už stabilne v rozhodovacej praxi najvyšších súdnych autorít ustálená na právnom názore, podľa ktorého „pri oceňovaní (hnuteľných a nehnuteľných) vecí patriacich do vyporiadavaného bezpodielového spoluvlastníctva manželov sa vychádza zo stavu vecí ku dňu zániku tohto bezpodielového spoluvlastníctva, avšak z ceny v čase, kedy dochádza k vyporiadaniu“ (porov. stanovisko občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky sp. zn. Cpj 86/71, ktoré bolo publikované v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk pod č. 42/1972, alebo napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 56/2008). „Pri zisťovaní ceny nehnuteľnosti, ktorá tvorí predmet bezpodielového spoluvlastníctva manželov, treba vychádzať z jej všeobecnej ceny určenej v závislosti od situácie na trhu s nehnuteľnosťami v danom mieste a čase, ku ktorému sa bezpodielové spoluvlastníctvo manželov vyporiadava“ (porov. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 113/2000).

7.2. V relácii na rozhodovaný spor súd aplikujúc citovanú judikatúru pri ustálení hodnoty vyporiadavaného predmetného bytu vychádzal z jeho všeobecnej trhovej hodnoty aktuálnej ku dňu vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva sporových strán (t. j. ku dňu vyhlásenia meritórneho rozhodnutia súdu) v sume 120 000 eur, ktorá bola preukázaná odborným odhadom realitnej kancelárie RK Quality SC, s. r. o., z 30. novembra 2023 (v tejto listine je evidentne nesprávne uvedený dátum jej vyhotovenia 30. decembra 2023 - pozn. súdu) a s ktorou žalovaná na pojednávaní konanom 4. decembra 2023 vyslovila súhlas (resp. ako sama ústne poznamenala - podľa jej zistení táto hodnota je 125 000 eur) a nežiadala o jej preverenie znaleckým dokazovaním ani ju nespochybnila iným relevantným dôkazom.

8. Obe sporové strany zhodne navrhli, aby predmetný byt bol prikázaný do výlučného vlastníctva žalovanej, ktorá ho aktuálne aj sama (t. j. bez žalobcu) užíva a obýva. Prikázať vec do výlučného vlastníctva tomu účastníkovi konania (sporovej strane), ktorý má v nej bydlisko a trvalo ju užíva, považoval súd za racionálne, a preto ohľadne prikázania tohto bytu rozhodol v súlade s vôľou oboch sporových strán. Žalobcovi tak potom patrí nárok na vyrovnanie jeho podielu vo výške jednej polovice zo zistenej hodnoty tejto nehnuteľnosti, a to v sume 60 000 eur.

9. Súd ďalej vyporiadal aj spoločný hnutelný majetok sporových strán, ktorý predstavuje (a) zariadenie predmetného bytu na X. ulici X v I. a (b) motorové vozidlo zn. N. XXX so zelenou metalízou, rok výroky XXXX, EČV: SC XXX CG, VIN: C ktoré bolo počas trvania manželstva žalovanou nadobudnuté na základe kúpnej zmluvy zo 14. novembra 2014, a to tak, že všetky tieto hnutelné veci prikázal do výlučného vlastníctva žalovanej, ktorá v predmetnom byte býva a uvedené motorové vozidlo užíva. Strany vo vzťahu k tomuto hnutelnému majetku tvoriacemu ich bezpodielové spoluvlastníctvo zhodne uviedli, že nežiadajú zohľadniť jeho hodnotu pri určení vyrovnacieho podielu (tzn. aby žalovaná bola za ne povinná žalobcovi na vyrovnanie jeho podielu čokoľvek vyplácať).

10. Predmetom vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov sú aj pohľadávky a dlhy, ktoré vznikli za trvania bezpodielového spoluvlastníctva manželov (porov. R 46/1966). V zmysle stabilnej rozhodovacej praxe súdov sa ustanovenia o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva analogicky použijú aj na spoločné záväzky manželov, teda spoločné pohľadávky alebo spoločné dlhy (porov. R 42/1972). Pritom platí, že manželia by sa mali podieľať na spoločných dlhoch zásadne v rovnakom pomere, v akom sa podieľajú na spoločnom majetku.

11. Medzi stranami v konaní nebolo sporné, že počas trvania ich bezpodielového spoluvlastníctva im vznikli záväzky, a to (i) dlh z hypotekárneho úveru č. XXXXXXXXXXXX poskytnutého Slovenskou sporiteľňou, a.s., a (ii) dlh zo spotrebného úveru č. XXXXXXXXXXXX poskytnutého Slovenskou sporiteľňou, a.s.

11.1. Strany ďalej zhodne tvrdili a táto skutočnosť vyplýva z potvrdení financujúcej banky z 2. apríla 2020 (založených v spise na č. I. 24 a 25), že ku dňu rozvodu ich manželstva a zániku bezpodielového spoluvlastníctva 3. júla 2019 nesplatený zostatok hypotekárneho úveru bol vo výške 41 649,46 eur a nesplatený zostatok splátkového úveru vo výške 17 848,64 eur.

11.2. Strany takisto zhodne tvrdili, že ku dňu vyhlásenia uznesenia o skončení dokazovania zo 4. decembra 2023 (a teda zákonnej koncentrácie súdneho konania) nesplatený zostatok hypotekárneho úveru predstavuje sumu 35 717,33 eur a nesplatený zostatok splátkového úveru sumu 15 306,25 eur. Súdu boli tieto skutočnosti preukázané žalovanou predloženým sumárom vytlačeným z jej užívateľského účtu internet bankingu Slovenskej sporiteľne, a.s. (porov. listinu založenú v spise na č. I. 136).

11.3. Tieto nesplatené zostatky (dlhy) z uvedeného spoločného hypotekárneho a splátkového úveru sporových strán v aktuálnej súhrnnej výške 51 023,58 eur (t. j. 35 717,33 eur + 15 306,25 eur) súd prikázal k úhrade žalovanej, pretože sa viažu k predmetnému bytu, ktorý sa týmto rozsudkom prikazuje do výlučného vlastníctva žalovanej.

11.4. So zreteľom na uvedený spôsob vyporiadania nesplatených dlhov z uvedených spoločných úverov je potrebné na ťarchu vyrovnacieho podielu žalobcu započítať jednu polovicu ich výšky, a to 25 511,79 eur (t. j. 1 z 51 023,58 eur).

12. Medzi stranami v konaní takisto nebolo sporné, že za obdobie od zániku ich bezpodielového spoluvlastníctva 3. júla 2019 do zákonnej koncentrácie konania 4. decembra 2023 všetky splátky poskytnutých spoločných úverov platila výlučne žalovaná zo svojich vlastných finančných prostriedkov (išlo o tzv. vnos žalovanej do bezpodielového spoluvlastníctva manželov). To teda znamená, že žalovaná po zániku bezpodielového spoluvlastníctva uhradila zo svojho výlučného majetku na splátkach

hypotekárneho úveru sumu 5 932,13 eur (t. j. 41 649,46 eur - 35 717,33 eur) a na splátkach splátkového úveru sumu 2 542,39 eur (t. j. 17 848,64 eur - 15 306,25 eur), t. j. v súhrne 8 474,52 eur.

13.1. Nárok žalovanej na náhradu polovice sumy všetkých úhrad spojených s vlastníctvom alebo užívaním predmetného bytu a motorového vozidla vykonaných do zániku bezpodielového spoluvlastníctva súd vyhodnotil ako neopodstatnený, pretože pokiaľ by aj išlo o spoločné dlhy oboch manželov, k ich úhrade došlo práve zo spoločných prostriedkov patriacich do ich bezpodielového spoluvlastníctva. V konaní nebolo nepochybne preukázané, že by k úhrade všetkých týchto plnení alebo aspoň niektorých z nich došlo len z výlučných prostriedkov patriacich žalovanej. A napokon, pokiaľ tieto úhrady boli vykonané v čase do zániku bezpodielového spoluvlastníctva, spoločný dlh - ktorý mal nimi byť krytý - tak splnením zanikol a nie je už možné naň prihliadať pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva, keďže ku dňu zániku tohto spoluvlastníctva už neexistoval.

13.2. Pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva sporových strán súd nezohľadnil ani nárok žalovanej na náhradu polovice sumy úhrad spojených so samotným vlastníctvom predmetného bytu (t. j. mesačných preddavkových platieb do fondu prevádzky, údržby a opráv bytového domu, dane z nehnuteľností, poplatku za komunálny odpad a drobný stavebný odpad či tzv. koncesionárskych poplatkov) vykonaných z jej vlastných prostriedkov v čase po zániku ich bezpodielového spoluvlastníctva až do jeho vyporiadania rozhodnutím súdu. Podľa rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít predmetom vyporiadania je len reálny spoločný majetok alebo spoločný neuhradený dlh, ktorý existoval ku dňu zániku bezpodielového spoluvlastníctva. Dlž z povinnosti zaplatiť spomenuté preddavky či dane a poplatky - ktoré zo zákona zaťažujú každého vlastníka nehnuteľnosti bez ohľadu na to, či túto nehnuteľnosť užíva alebo neužíva - za neskoršie zúčtovacie, zdaňovacie či poplatkové obdobia nevznikol za trvania manželstva sporových strán (ale až po jeho zániku), z čoho potom vyplýva, že v čase zániku ich bezpodielového spoluvlastníctva ešte neexistoval, a preto nemôže tvoriť predmet vyporiadania tohto spoluvlastníctva manželov v konaní pred súdom. Nešlo teda o také neuhradené spoločné dlhy, ktoré by existovali v čase zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

13.3. Súd tiež nevyhovел návrhu žalovanej v rámci určenia výšky vyrovnacieho podielu prisudzovaného žalobcovi zohľadniť polovicu sumy úhrad za služby spojené s užívaním (nie vlastníctvom) predmetného bytu (t. j. plnení za dodávku elektriny a plynu či za poskytovanie verejných elektronických komunikačných služieb - internetu a televízie), ktoré boli žalovanou z vlastných prostriedkov vykonané v čase po zániku ich bezpodielového spoluvlastníctva až do jeho vyporiadania, pretože výdavky za tieto služby znáša len ten, kto ich reálne užíva. V rozhodovanom spore nebolo medzi stranami sporné, že žalobca sa z predmetného bytu odsťahoval ešte pred rozvodom manželstva v júli 2018. Ak teda žalovaná predmetný byt po zániku ich bezpodielového spoluvlastníctva užívala sama bez žalobcu, dlh na uvedených plneniach za služby spojené s užívaním tohto bytu je len dlhom žalovanej ako skutočného užívateľa týchto plnení, a nie spoločným dlhom oboch manželov, a preto naň pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov nebolo možné prihliadnuť. Obdobne aj tu takisto platí, že nešlo o neuhradené spoločné dlhy, ktoré by už existovali v čase zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ale vznikli až po jeho zániku.

13.4. Argumentácia žalovanej o prisúdení „doplatku do výšky životného minima“ v sume 96,98 eur môže (mohla) mať opodstatnenie pri určení vyživovacej povinnosti medzi manželmi za trvania ich manželstva alebo príspevku na výživu rozvedeného manžela (o ktorých sa vždy vedie osobitné návrhové konanie), ale nie pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Navyše nejde o spoločný dlh alebo spoločnú pohľadávku oboch manželov, ale o pohľadávku, resp. dlh jedného z manželov voči druhému manželovi, a preto v žiadnom prípade nemôže tvoriť predmet vyporiadania ich bezpodielového spoluvlastníctva.

13.5. Pokiaľ si žalovaná nárokovala sumu daru od svojich rodičov vo výške 2 000 eur, nie je zrejmé, ako sa táto hodnota prejavuje v existujúcom spoločnom majetku v čase jeho zániku. V tomto smere žalovaná neuniesla ani bremeno tvrdenia, ani dôkazné bremeno. Z jej podaní nebolo dostatočne zrejmé, či táto suma daru už bola spotrebovaná a na čo konkrétne bola spotrebovaná, resp. do akej inej spoločnej majetkovej hodnoty existujúcej v čase zániku bezpodielového spoluvlastníctva bola investovaná, alebo či doposiaľ stále existuje na bankovom účte niektorého z manželov prípadne ako nespotrebované hotovostné peniaze. Pre prípad, že by tento dar doposiaľ nebol spotrebovaný ani investovaný do inej spoločnej majetkovej hodnoty existujúcej v čase zániku bezpodielového spoluvlastníctva, a takisto pre prípad, že by tento dar bol transformovaný za inú vec, je potrebné uviesť, že dary ako také a veci, ktoré v celosti boli za ne nadobudnuté, nepatria do masy bezpodielového spoluvlastníctva manželov (porov. § 143 Občianskeho zákonníka), a preto ani nemôžu byť predmetom jeho vyporiadania, lebo zostávajú v oddelenom majetku obdarovaného manžela.

13.6. K nároku žalovanej na finančnú náhradu za „zveľaďovanie domácnosti“, „príspevok na čistiace prostriedky“ a za vykonávané „domáce práce“ v sume 500 eur (od ktorého napokon podaním zo 4. decembra 2023 upustila) súd dodáva, v rámci vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva sa neprihliadava na náklady vynaložené jedným manželom z jeho výlučného majetku na bežnú údržbu majetku, ktorý je síce v bezpodielovom spoluvlastníctve, avšak užíva ho len tento manžel. A rovnako, za vnos do spoločného majetku sa nepovažujú ani vykonané domáce či bežné udržiavacie práce.

14. Konkludujú uvedené, súd vyporiadal bezpodielové spoluvlastníctvo oboch sporových strán tak, že pri rešpektovaní zásady, že podiely oboch manželov sú rovnaké (porov. § 150 prvá veta Občianskeho zákonníka), predmetný byt spolu s jeho zariadením a označené motorové vozidlo prikázal do výlučného vlastníctva žalovanej a doposiaľ nesplatené zostatky hypotekárneho a splátkového úveru prikázal k úhrade žalovanej s tým, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi na vyrovnanie jeho podielu sumu 30 250,95 eur v súdom určenej lehote do 60 dní od právoplatnosti tohto rozsudku, ktorú s ohľadom na výšku tohto nároku považoval za primeranú a ktorú tiež zhodne navrhovali obe sporové strany v ostatných svojich podaniach.

14.1. Pri ustálení výšky vyrovnacieho podielu súd vychádzal z toho, že hodnota všetkých vyporiadavaných aktív (v danom prípade len predmetného bytu) predstavuje sumu 120 000 eur. Od nej je následne potrebné odpočítať vnosi žalovanej (t. j. úhrady vlastných finančných prostriedkov na spoločný dlh z úverov po zániku bezpodielového spoluvlastníctva) v sume 8 474,52 eur. Tento rozdiel vo výške 111 525,48 eur je potom určujúci pre základné vyčíslenie výšky vyporiadacích podielov pre každú zo sporových strán, ktorý pri rovnosti týchto podielov predstavuje sumu jednej polovice z tejto hodnoty, a to 55 762,74 eur. Konečná výška podielov sporových strán na aktívach teda je v prípade žalovanej v sume 64 237,26 eur (t. j. základná suma podielu 55 762,74 eur + suma vnosov žalobkyne 8 474,52 eur) a v prípade žalobcu 55 762,74 eur (t. j. len základná suma podielu); súčet oboch uvedených čiastok tak dáva vo svojom súhrne celkovú hodnotu aktív bezpodielového spoluvlastníctva manželov vo výške 120 000 eur. Pokiaľ však žalovaná pri vyporiadaní získava majetok v hodnote 120 000 eur, hoci jej vyporiadací podiel na aktívach predstavuje len sumu 64 237,26 eur, mala by v rámci vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva zaplatiť žalobcovi na vyrovnanie sumu 55 762,74 eur. Keďže ale žalovanej bol ešte prikázaný k úhrade spoločný dlh z úverov v súhrnnej výške 51 023,58 eur, vo vzťahu ku ktorému sa tiež vychádza zo zásady rovnosti podielov, žalobca je tak povinný nahradiť žalovanej sumu zodpovedajúcu polovici tohto dlhu, t. j. 25 511,79 eur, ktorú je potom potrebné odčítať od žalobcovho vyporiadacieho podielu na aktívach. Žalobca teda má nárok na vyrovnanie jeho podielu vo výslednej sume 30 250,95 eur (t. j. 55 762,74 eur - 25 511,79 eur).

14.2. Inak a zjednodušene povedané, žalobca má pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov nárok na polovicu hodnoty predmetného bytu, ktorý sa prikazuje žalovanej, vo výške 60 000 eur (t. j. 1 zo 120 000 eur), od ktorej je potrebné odpočítať polovicu nesplatených zostatkov hypotekárneho a splátkového úveru, ktoré takisto preberá žalovaná, vo výške 25 511,79 eur (t. j. 1 z 51 023,58 eur) a polovicu žalovanou uhradených splátok týchto úverov za obdobie od zániku bezpodielového spoluvlastníctva do dňa vyhlásenia rozhodnutia o jeho vyporiadaní súdom (resp. zákonnej koncentrácie konania) vo výške 4 237,26 eur (t. j. 1 z 8 474,52 eur). Výsledná suma tak predstavuje 30 250,95 eur (t. j. 60 000 eur - 25 511,79 eur - 4 237,26 eur) a je matematicky totožná s výpočtom uvedeným v bode 23.2. odôvodnenia tohto rozsudku.

15. O trovách konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobcovi ako procesne úspešnej strane priznal proti procesne neúspešnej žalovanej nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, nezistiac pritom žiadne výnimočné dôvody hodné osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov konania (§ 257 CSP), ktoré napokon v konaní neboli tvrdené ani preukazované.

15.1. Pri rozhodovaní o náhrade nákladov konania o vyporiadanie spoločného majetku manželov je procesný úspech vo veci potrebné posudzovať podľa viacerých hľadísk; je potrebné vziať do úvahy výsledok konania a primerateľ ho k návrhom strán v priebehu konania, t. j. nielen v žalobe a vo vyjadrení k žalobe, ale aj v ďalších podaniach. Je nutné prihliadať aj na výšku požadovanej a skutočne priznanej výšky vyporiadacieho (vyrovnacieho) podielu a zohľadniť výsledok sporu medzi účastníkmi o to, ktoré veci (majetkové položky s vyššou hodnotou) prináležia do spoločného majetku a ktoré nie. Rozhodnutie o tom, či a nakoľko bol účastník procesne úspešný, tak závisí na úvahe súdu (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 22 Cdo 3730/2015, ktoré je s ohľadom na argument príbuznosti právnych poriadkov aplikovateľné aj v slovenskom právnom prostredí). Pomer úspechu strán vo veci podľa § 255 CSP so záverom, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania, nemožno zdôvodniť všeobecnými východiskami, podľa ktorých strany mali vo veci nešpecifikovaný čiastočný

úspech, ich podiely na spoločnom majetku sú rovnaké, spor neskončil podľa predstáv ani jednej strany a vyporiadanie bolo v záujme oboch strán. Takáto argumentácia je mimo rámca zákonnej úpravy § 255 CSP, keďže nevyjadruje pomer úspechu strán vo veci, a preto je porušením základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (porov. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 266/2022, ktorý je publikovaný v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 29/2022).

15.2. Pri posudzovaní procesného úspechu jednotlivých strán sporu súd zohľadnil tú skutočnosť, že spornou skutkovou okolnosťou, ktorá bola rozhodujúcou pre vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, bolo ustálenie všeobecnej hodnoty predmetného bytu. Z hľadiska hodnoty vecí tvoriacich bezpodielové spoluvlastníctvo bol v konaní procesne úspešnejší žalobca, keďže súd považoval za rozhodujúcu ním tvrdenú všeobecnú hodnotu predmetného bytu aktuálnu ku dňu vyporiadania v sume 120 000 eur, a nie žalovanou tvrdenú hodnotu 90 000 eur. Súd takisto prihliadol aj na výšku žalobcom ostatne požadovaného vyrovnacieho podielu 30 000 eur oproti výške tohto podielu ostatne vyčísleného žalovanou v sume 10 000 eur, pričom súd žalobcovi vo výsledku prisúdil sumu 30 250,95 eur. Na základe uvedených skutočností súd pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania uzavrel, že žalobca mal v konaní plný procesný úspech.

15.3. O výške náhrady trov konania žalobcu, ktorú mu bude žalovaná povinná zaplatiť, rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením (§ 262 ods. 2 CSP

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Mestskom súde Bratislava IV. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t. j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný rozsudok, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučného poriadku).